

„Moje emocje w plastyce”

Opracowała Ewa Hołowińska

Zajęcia plastyczne kształtują, rozwijają i dopełniają wrażliwość na piękno otaczającej nas rzeczywistości, na kształty, barwy, cienie. Wzbogacają aktywność umysłową dziecka, pobudzają wyobraźnię oraz wyzwalają inicjatywę, kształtują osobowość, wzmacniają odczuwanie doznań. W przedszkolu zajęcia plastyczne mają swoje szczególne miejsce. Są ulubionymi zajęciami dzieci lub wręcz przeciwnie, zniechęcanymi. Jednak bez względu na stosunek dziecka do nich, są jedną z podstawowych i ważnych form aktywności dziecka. Dzieci z natury są kreatywne i tę zdolność powinno się w nich pielęgnować i rozwijać. W procesie tworzenia dziecko doznaje silnych przeżyć, które pozwalają na wyrażenie własnych myśli, uczuć, często spraw, z którymi nie mogą sobie poradzić. Rodzice, opiekunowie, nauczyciele poprzez prace plastyczne dziecka mogą się o Nim wiele dowiedzieć, poznać ich aktualne samopoczucie, emocje, lęki, radości, zainteresowania oraz rozwój intelektualny. Muszą jednak pamiętać o przystosowaniu zajęć i zabaw plastycznych do możliwości manualnych i umysłowych dzieci.

Umożliwienie dzieciom działalności plastycznej, nie tylko jest zabawą, zaspokojeniem czasu, ale także nauką i momentem, w którym dziecko i rodzic mogą być ze sobą, tworzyć coś razem, modyfikować, przeżywać, rozmawiać. Do prac plastycznych możemy wykorzystywać typowe narzędzia plastyczne, ale także materiały codziennego użytku bądź dostępny materiał przyrodniczy, rzeczy stare i niepotrzebne. Wszystko ogranicza wyobraźnia i kreatywność dziecka, jako twórcy, oraz jego bezpieczeństwo. Poprzez plastykę przybliżamy dziecku sztukę ludową regionu, kraju ojczystego a także innych społeczności, pomagamy w tworzeniu sztuki użytkowej na miarę jego możliwości, umożliwiamy mu dostęp do materiałów oraz miejsc, w których może obcować ze sztuką plastyczną. Wskazujemy na różnorodność form, np.: malarstwo, rzeźba, fotografia, a także na łączenie działalności plastycznej z innymi dziedzinami, w tym muzyki. Poprzez działalność plastyczną pobudzamy umiejętności, ekspresję i wrażliwość dziecka, uczymy Go twórczej postawy, kreatywności i poczucia estetyki. Ukazujemy różne techniki plastyczne, kształtujemy umiejętności posługiwania się różnorodnym materiałem i narzędziami. Wzbudzamy Jego zainteresowania malarstwem, rzeźbą, architekturą, fotografią, wytworami sztuki ludowej oraz aktywizujemy przekonanie we własne zdolności, możliwości i umiejętności.

Umożliwienie dzieciom działalności plastycznej z wykorzystaniem podstawowych narzędzi plastycznych	
Dzieci młodsze	Dzieci starsze
Rysunek kredą na papierze ściernym Na arkuszu drobnoziarnistego papieru ściernego (najlepiej w ciemnym kolorze) wykonujemy rysunek kredą lub kredkami ołówkowymi. Po skończonym rysowaniu spryskujemy powierzchnię lakierem do włosów, aby kreda, kredka się nie zsypanywała.	Rysunek pastelami suchymi na papierze ściernym Na arkuszu drobnoziarnistego papieru ściernego (najlepiej w ciemnym kolorze) wykonujemy rysunek pastelami (suchymi). Po skończonym rysowaniu spryskujemy powierzchnię lakierem do włosów, aby kredka się nie zsypanywała.
Malowanie akwarelą Farby można mieszać. Akwarelą trzeba malować szybko, lekko, pędzel musi być obficie namoczony w farbie z wodą. Nazwa techniki (aqua po łacinie znaczy woda) wskazuje, że woda jest jednym z głównych jej składników. Charakterystyczne dla farby akwarelowej są białe prześwity, dlatego nie należy nią pokrywać całego arkusza papieru. Technika ta świetnie nadaje się do zabaw kolorami, ćwiczeń w poznawaniu barw	Rysowanie ołówkiem i gumką Kartkę z bloku technicznego pokrywamy przy pomocy ołówka. Następnie gumką do gumowania, gumujemy na niej dowolne wzory.

<p style="text-align: center;">Wyklejanka z bibuły</p> <p>Z karbowanej bibuły wycinamy paski o szerokości 1 centymetra. Odrywamy kawałki bibuły a następnie palcami formujemy z nich kulki, które umieszczamy w przygotowanych wcześniej pojemnikach (w każdym pojemniku inny kolor). Przygotowany szablon pokrywamy klejem, następnie wypełniamy powierzchnię kulkami o odpowiednich kolorach</p>	<p style="text-align: center;">Rysowanie węglem</p> <p>Do rysowania węglem najlepsze są papiery o powierzchniach nieco szorstkich (pakowe, szare lub białe, można też rysować na gazecie. Przy rysowaniu można uzyskać kreski o różnych walorach od jasnej do czarnej. Na początku pracy trzeba rysować lekko. Niepotrzebne linie dadzą się łatwo usunąć np. kawałkiem flaneli. Nie pokrywamy całej powierzchni papieru węglem. Czyste plamy są ważnym elementem w kompozycji, dają kontrast. Utrwalamy lakierem do włosów, mlekiem lub fiksatywą sporządzoną z ubitego kurzego białka rozcieńczonego wodą.</p>
<p style="text-align: center;">Wydrapywanka na plastelinie</p> <p>Na kartkę z bloku technicznego nakładamy kawałki plasteliny (najlepiej w jednym kolorze, raczej ciemnym) i rozprowadzamy je palcami w różnych kierunkach – aż do uzyskania jednolitej powierzchni. Po zapełnieniu całej kartki wydrapujemy w plastelinie za pomocą zapalek, wykałaczek lub przyciętych patyczków dowolne wzory. Całość można utrwalić lakierem bezbarwnym.</p>	<p style="text-align: center;">Wydrapywanka na plastelinie</p> <p>Na kartkę z bloku technicznego nakładamy kawałki plasteliny (najlepiej w jednym kolorze, raczej ciemnym) i rozprowadzamy je palcami w różnych kierunkach – aż do uzyskania jednolitej powierzchni. Po zapełnieniu całej kartki wydrapujemy w plastelinie za pomocą zapalek, wykałaczek lub przyciętych patyczków dowolne wzory. Całość można utrwalić lakierem bezbarwnym.</p>
<p style="text-align: center;">Malowanie na sucho kredkami świecowymi</p> <p>Można malować nawet połamanymi kredkami. Uzyskujemy w ten sposób duże płaszczyzny, szerokie linie i plamy układając kredkę w różny sposób. Można też różnicować barwy przez nakładanie jednej warstwy kredki na drugą – otrzymamy kolory pochodne. Prace wykonane tą techniką można dodatkowo pomalować terpentyną – uzyska się ciekawy efekt rozmytych kolorów (powinna zrobić to nauczycielka bez obecności dzieci). Dzieci oglądają końcowy efekt.</p>	<p style="text-align: center;">Wycinanki</p> <p>Dzieci 5-6 letnie samodzielnie operujące nożyczkami, nadając wycinankom odpowiednie kształty. Tworzą kompozycje nadając im własne nazwy. Wybrane rodzaje wycinanek: •z papieru kolorowego o jednej barwie •z papieru kolorowego o różnych barwach •ze starych gazet i czasopism: czarnobiałych i kolorowych •o kształtach dowolnych •o kształtach wybranych figur geometrycznych – jednego lub kilku rodzajów (kwadraty, wielokąty, itp.) •z wykorzystaniem światła (symetryczne, asymetryczne) •łączenie wycinanki z farbami, tuszem, kredkami.</p>
	<p style="text-align: center;">Malowanie na wilgotnym papierze (mokre w mokrym)</p> <p>Kartkę z bloku rysunkowego nawilżamy wodą. Na mokrej powierzchni malujemy akwarelami. Kolory powinny się zlewać i łączyć ze sobą, tworząc jednocześnie ciekawe wzory. Obrazek po wyschnięciu ma bardzo delikatne barwy i lekko zaznaczone kontury przedmiotów. Technikę tę można wykorzystać, przygotowując papier do wycinanek lub jako tło obrazu. Można też arkusz białego papieru mocno zgnieść i dopiero zmoczyć w wodzie, a następnie wyciągnąć, rozłożyć i malować po powstałej fakturze. Wyciągamy, rozkładamy i malujemy. Na koniec pracę można przykleić na arkusz brystolu i umieścić w ramce.</p>
	<p style="text-align: center;">Malowanie farbami kryjącymi.</p> <p>Do farb kryjących zalicza się: tempery, plakatówki. Farby klejowe można sporządzić samemu. Jako spoiwa używamy kleju ugotowanego z mąki zmieszanej z wodą</p>

	lub kleju biurowego. Klej mieszamy z kolorowymi farbami (każdy kolor osobno). W przeciwieństwie do akwareli do farb kryjących dodajemy barwnik biały. Można ją zrobić ze zmielonej kredy. Klejówką pokrywa się całą powierzchnię (bez prześwitów) – stąd ich nazwa. Farby można rozcieńczać wodą. Malujemy za pomocą szczecinowych pędzli płaskich. Małe dzieci mogą malować palcami lub całą ręką.
--	--

Stwarzanie okazji do działalności plastycznej z wykorzystaniem materiałów codziennego użytku	
Dzieci młodsze	Dzieci starsze
<p>Rysowanie świecą</p> <p>Do rysowania świecą najlepiej nadają się świece kolorowe. Są lepsze, bo rysunek jest bardziej widoczny na białym papierze. Na kartce papieru świecą rysujemy dowolny rysunek. Całość malujemy farbą akwarelową dobrze rozpuszczoną w wodzie. Najlepiej nadają się do tego farby ciemne.</p>	<p>Nakrapiane obrazy</p> <p>Z papieru wycinamy różne kształty, układamy szablony na papierze, następnie rozprowadzamy kolorową, rozcieńczoną farbę za pomocą szczoteczki do zębów i grzebienia, pocierając zamoczoną w farbie szczoteczkę o grzebień.</p>
<p>Rysowanie patykiem na podkładzie z farby klejowej</p> <p>Przygotowujemy farbę klejową z wody i mąki, po czym zabarwiamy farbą. Pokrywamy nią kartkę bloku, i rysujemy patykiem, palcem na mokrym podkładzie. Zostawiamy pracę do wyschnięcia.</p>	<p>Rysowanie nitką</p> <p>Przygotowujemy nitki różnej grubości oraz farby w kilku kolorach. Wybraną nitkę zanurzamy w farbie, unosimy ją nad kartką i energicznie puszczaemy. Nitka przybiera dowolny kształt. Nakrywamy ją drugą czystą kartką. Pracę przyciskamy ciężkim przedmiotem i powoli wyciągamy nitkę. Następnie rozdzielamy kartki. Działania można powtórzyć kilka razy, zanurzając nitki o różnej grubości w farbach o dowolnych kolorach.</p>
<p>Malowanie gąbką</p> <p>Gotowy szablon nakładamy na kartkę papieru. Kawałkiem gąbki namoczonej w farbie lekko uderzamy w papier widoczny w okienkach szablonu. Można użyć jednego koloru lub kilku. Trzeba tylko przygotować kilka kawałków gąbki dla każdego koloru osobno.</p>	<p>Malowanie na gazie</p> <p>Na powierzchni kładziemy gazę higieniczną. Dokładnie ją dociskamy, starając się uzyskać jak najbardziej gładką powierzchnię. Następnie pokrywamy ją farbami plakatowymi, tworząc dowolną kompozycję. Po wyschnięciu oprawiamy w ramkę lub umieszczamy w antyramie.</p>
<p>Malowanie na cukrze</p> <p>Na tackę wysypujemy cukier najlepiej gruboziarnisty i rozprowadzamy go w taki sposób, aby równomiernie pokrył całą powierzchnię. Z brystolu wycinamy szablon o określonym kształcie (np. jabłko, gruszka, serce, parasol). Szablon smarujemy dokładnie klejem i posmarowaną stroną kładziemy na powierzchni cukru. Po wyschnięciu powierzchnię pokrywamy farbami plakatowymi.</p>	<p>Malowanie chusteczkami higienicznymi</p> <p>Chusteczkę higieniczną rozkładamy na kartce. Delikatnie pokrywamy ją farbą przy pomocy dowolnego narzędzia malarskiego: wypełnionego balonika, wacika, gałganka, miękkiego pędzla. Należy uważać, aby nie rozerwać chusteczki. Po wyschnięciu delikatnie odrywamy chusteczkę od kartki i naklejamy ją na inną kartkę w dowolnym kolorze. Brzegi kartki zawijamy na szerokość jednego centymetra. W ten sposób powstanie ramka obrazka. Na tak przygotowanej chusteczce naklejamy dowolne, przygotowane wcześniej elementy z kolorowego papieru lub innego materiału. Podczas malowania chusteczki, przenikająca przez nią farba pokrywa znajdującą się pod spodem kartkę. Tworzy na</p>

	niej ciekawe wzory odbite przez chusteczkę – można ją wykorzystać jako tło do innej pracy plastycznej.
<p style="text-align: center;">Posypane obrazki</p> <p>Na papierze lub kartonie (białym bądź kolorowym) szkicujemy obrazek, a następnie malujemy klejem po liniach naszego rysunku. Bierzymy z woreczków garść herbaty, piasku, kaszy lub innego sypkiego materiału i posypujemy obrazek. Dociskamy drobinki dłońmi do podłoża i strząsamy nadmiar materiału</p>	<p style="text-align: center;">Malowanie na podkładzie z kaszy</p> <p>Kartkę grubego papieru - kartonu smarujemy bardzo dokładnie klejem roślinnym, po czym szybko posypujemy ją kaszą manną, której nadmiar po kilku minutach zsypujemy z kartki. Po zaschnięciu malujemy na tym podkładzie farbami plakatowymi lub akwarelami.</p>
<p style="text-align: center;">Kompozycje z warzyw na ograniczonej powierzchni</p> <p>Przygotowujemy warzywa: marchewkę, pietruszkę, buraka, pora, rzodkiewkę. Na kartce brystolu lub tekturze (w naturalnym kolorze lub pokrytej farbą plakatową) układamy dowolne kompozycje. Elementy można przykleić klejem wikol. Chociaż praca nie jest trwała, jest bardzo efektowna a jej tworzenie sprawia dzieciom wiele radości.</p>	<p style="text-align: center;">Malowanie na szkle, folii ogrodniczej.</p> <p>Do malowania na szkle potrzebne są specjalne farby do szkła, z dziećmi najbezpieczniej będzie malować na buteleczkach, słoiczkach... Do malowania na folii wykorzystujemy np. farby plakatowe.</p>
<p style="text-align: center;">Mozaika z makaronu</p> <p>Gromadzimy drobne makarony o różnych kształtach i kolorach. Na przygotowanym kartonie (białym lub kolorowym) układamy dowolną kompozycję i przyklejamy mocnym klejem. Makarony układamy gęsto i dociskamy dłonią do podłoża. Kompozycję możemy również mocować na podłożu z plasteliny i uzyskać dodatkowo kolorowe tło. Fragmenty pracy można pomalować plakatówką lub akwarelą.</p>	<p style="text-align: center;">Malowanie widelcem</p> <p>Wykorzystujemy do tej techniki farby plakatowe w tubach. Wyciskamy farbę do miseczki, dodając odrobinę wody. Zanurzamy widelec i malujemy nim różne wzory na kartce bloku technicznego.</p>
	<p style="text-align: center;">Malowanie na worku jutowym lub lnianym</p> <p>Najlepiej na kawałku worka jutowego lub lnianego malować gęstymi farbami plakatowymi w pojemniczkach lub tubkach bądź temperami. Dziecko pokrywa fakturę kolorowymi plamami, a następnie pomagamy mu dostrzec i wyeksponować ewentualne elementy, postacie, przedmioty itp. Kontury malujemy czarną farbą plakatową.</p>
	<p style="text-align: center;">Kompozycje z warzyw na ograniczonej powierzchni</p> <p>Przygotowujemy warzywa: marchewkę, pietruszkę, buraka, pora, rzodkiewkę. Na kartce brystolu lub tekturze (w naturalnym kolorze lub pokrytej farbą plakatową) układamy dowolne kompozycje. Elementy można przykleić klejem wikol. Chociaż praca nie jest trwała, jest bardzo efektowna a jej tworzenie sprawia dzieciom wiele radości.</p>
	<p style="text-align: center;">Mozaika z makaronu</p> <p>Gromadzimy drobne makarony o różnych kształtach i kolorach. Na przygotowanym kartonie (białym lub kolorowym) układamy dowolną kompozycję i przyklejamy mocnym klejem. Makarony układamy gęsto i dociskamy dłonią do podłoża. Kompozycję możemy również mocować na podłożu z plasteliny i uzyskać</p>

	dodatkowo kolorowe tło. Fragmenty pracy można pomalować plakatówką lub akwarelą.
--	--

Łączenie działalności plastycznej z muzyką	
Dzieci młodsze	Dzieci starsze
<p>Technika stemplowania</p> <p>Technika polega na odbijaniu w rytm słyszanej muzyki stempli o różnych wzorach na papierze lub innym materiale. Technika ta daje możliwość wykonania szlaczków prostych, poprzez stosowanie jednego wzoru lub szlaczków złożonych z kilku występujących rytmicznie wzorów. Metodę stemplowania można wykorzystać także podczas tworzenia złożonych kompozycji mozaikowych. Do stemplowania można wykorzystać różne nietypowe przedmioty: gumki recepturki, gumki frotki, korki, balony nadmuchane niewielką ilością powietrza lub wypełnione różnymi materiałami (mąką, solą, mąką ziemniaczaną itp.), zgniecioną gazetę lub gałganki, obręcze po taśmach klejących, nakrętki, wieczka ciekawie wytłaczane lub samodzielnie wykonać stemple np. z warzyw, plasteliny.</p>	<p>Mandala</p> <p>Mandala to obraz, diagram tworzony w kształcie koła. Do pracy twórczej wykorzystuje się, oprócz pisaków i kredek, także plastelinę, ryż, wycinki gazet, kolorowy papier i farby, materiał przyrodniczy itp. Należy jednak pamiętać, że praca nad mandalą powinna odbywać się przy muzyce spokojnej lub powiązanej z tematyką rysunku.</p>
<p>Metoda paluszkowa</p> <p>To rodzaj stemplowania palcami, polega na delikatnym zanurzeniu "poduszki" palca w farbie plakatowej, a następnie na przeniesieniu farby na papier. W zależności od słyszanej muzyki siła nacisku, odbitki będzie słabsza lub bardziej wyrazista. Podczas tworzenia pracy można wykorzystać kilka kolorów, pamiętając podczas zmiany farby o oczyszczeniu palca z farby wcześniej stosowanej.</p>	<p>Metoda mazakowa</p> <p>Przy dźwiękach muzyki (raz spokojnej, raz dynamicznej) dzieci rysują dowolne wzory mazakami. Gdy słyszą łagodne dźwięki malują nieśmiało, spokojne linie i fale, gdy muzyka nabiera tempa i jest głośniejsza, wówczas zadaniem dzieci jest rysowanie śmiałych, pewnych spirali, kół i superków. Ponadto dzieci pod wpływem muzyki same dobierają barwy, które odzwierciedlają ich uczucia i współgrają z muzyką.</p>

Przybliżanie dzieciom sztuki ludowej	
Dzieci młodsze	Dzieci starsze
<p>Decoupage (decoupage pochodzi ze wschodniej Syberii) Ozdabianie przedmiotów techniką serwetkową, oryginalna dekoracja, która wygląda jak malowana ręcznie. Powierzchnię przedmiotu należy pomalować farbą akrylową, wyciąć 12 z serwetki wybrany motyw i usunąć spodnie warstwy serwetki. Miejsca, w których planujemy przykleić wycięty motyw smarujemy jajkiem z kurzego jaja, przyklejamy a następnie delikatnie wygładzamy palcami, tak, by dokładnie przylgnął do podłoża. Po wyschnięciu dla zabezpieczenia powierzchnię malujemy lakierem (błyszczącym lub matowym) zależnie od pożądanego efektu.</p>	
<p>Kompozycje z papierowych kół z elementami techniki origami</p> <p>origami sztuka składania papieru, pochodząca z Chin Z białych lub kolorowych kartek papieru wycinamy kółka różnej wielkości. Koła tworzą "bazę kół" z których zostaną wykonane prace. Kolejne etapy wykonania pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wybranie kółek o odpowiedniej wielkości, •składanie kółek – w pierwszym etapie składamy koła na połowę (koła można składać w dowolny sposób – pojedynczo lub wielokrotnie, ilość złożonych kół w danej pracy jest dowolna), •ułożenie kompozycji, •przyklejanie kolejnych elementów kompozycji na kartkę, •drobne elementy można dorysować mazakami, kredkami lub wyciąć z papieru kolorowego. 	

Ukazywanie dzieciom różnorodności w zakresie malarstwa, rzeźby i fotografii artystycznej.

Dzieci młodsze	Dzieci starsze
<p>Dekalkomania</p> <p>obrazek z kleksa Prace wykonane w tej technice są najczęściej dziełem przypadku. Na kartkę z bloku rysunkowego lub technicznego wylewamy niewielką ilość tuszu lub atramentu. Składamy kartkę na pół lub nakrywamy ją drugą i delikatnie gładzimy palcami (zabezpieczmy miejsce pracy starymi gazetami, gdyż tusz „lubi” wyciekać spomiędzy kartek), po czym kartki rozkładamy. Plama z tuszu powinna się rozprzestrzeniać, tworząc dwa symetryczne wzory. Po wyschnięciu można wzbogacić pracę, domalowując lub doklejając dowolne elementy. W ten sam sposób można wykonać barwne, fantazyjne plamy, wykorzystując zamiast tuszu farby klejowe, olejne lub rozcieńczone plakatówki</p>	<p>Batik na papierze</p> <p>Na kartce z bloku technicznego (białej lub kolorowej) wykonujemy rysunek klejem (możemy wykorzystać klej w sztyfcie, klej płynny, rozcieńczony klej biurowy lub wikal). Malujemy pędzlem zamoczonym w kleju lub bezpośrednio ze sztyftu. Linie naszego rysunku powinny być dokładnie pokryte klejem i dość szerokie. Rysunek pozostawiamy do całkowitego wyschnięcia (prawie natychmiast wysycha klej w sztyfcie). Następnie całą kartkę pokrywamy wodoodpornym tuszem kreślarskim i ponownie czekamy, aż praca wyschnie. Na kolejny etap pracy przenosimy się do łożenki. Obrazek kładziemy na kawałku tektury lub deseczce i klej z warstwą tuszu spłukujemy pod kranem. Możemy zmywać palcami, pędzelkiem, a nawet pomóc sobie szczoteczką do rąk. Uważajmy jednak, aby przede wszystkim zmywać linie rysunku, a nie tło. Stosujemy kartki z bloku technicznego, gdyż zwykły papier szybko namaka i szybko się przedziera.</p>
<p>Frottage</p> <p>Frottage to technika polegająca na odbijaniu przedmiotów o wyraźnej fakturze na powierzchni papieru. Wykorzystujemy przedmioty naturalne (deski, kamienie, korę drzew, liście, pióra) oraz przedmioty codziennego użytku (monety, sitka, kryształ, tarki do jarzyn, haftowane tkaniny, puzzle, tapety, papier ścierny o różnej grubości, szyby w drzwiach o wypukłych wzorach, firanki, serwetki, grube tkaniny obiciowe itp.) Wybrane przedmioty nakrywamy kartką papieru i pocieramy ją grafitem lub kredką woskową.</p>	<p>Puentylizm (Pointylizm)</p> <p>Technika polegająca na budowaniu kompozycji obrazu poprzez zapełnianie gęsto rozmieszczonymi, różnobarwnymi punktami i kreskami kładzionymi na kartkę lub płótno czubkiem pędzla. Malowanie patyczkami kosmetycznymi. Na przygotowanym na kartce szkicu za pomocą patyczka do uszu stemplujemy – „kuleczkujemy” obraz. Na kolorowej kartce dobrze wygląda obraz wykonany białą farbą, zaś na białej kartce można używać wszystkich barw. Można „malować” również na kartce, którą wcześniej samemu się zamalowało na wybrany kolor.</p>
<p>Barwienie tuszem</p> <p>Na mokry papier (może być brystol) spuszczaamy kolorowe krople tuszu kreślarskiego (z pędzla, kroplomierza lub bezpośrednio z buteleczki). Tusz zacznie się zlewać, tworząc kolorowe, nieregularne plamy. Jeżeli całość delikatnie posypimy w paru miejscach solą kuchenną, uzyskamy dodatkowy efekt</p>	<p>Grafika – kalkograf</p> <p>Wycinamy szablony dowolnych kształtów, następnie układamy na gazetach, nakrywamy kalką maszynową i prasujemy żelazkiem. Na kalkę z odbitym wzorem kładziemy kartkę papieru i jeszcze raz prasujemy. UWAGA!!!- wszystkie czynności z wykorzystaniem żelazka wykonują nauczyciel!!!</p>
<p>Woskowe obrazki</p> <p>Strugamy kredki świecowe (uważajmy, aby nie pomieszać kolorów). Na kartce papieru układamy z ostrużyn dowolną kompozycję (dość cienką warstwę). Na tak przygotowany podkład nakładamy arkusik kalki technicznej lub folii aluminiowej (przy kalce technicznej możemy lepiej kontrolować efekty) i całość lekko</p>	<p>Nakrapianie tusze</p> <p>Z papieru wycinamy różne kształty, układamy szablony na papierze kredowym, następnie rozprowadzamy kolorowy tusz za pomocą pocierania o grzebień zamoczoną w tuszu szczoteczką do zębów.</p>

<p>przeprasowujemy żelazkiem. Pod wpływem ciepła kredki rozpuszczą się i utworzą kolorowe plamy, co da nam efektowną pracę. Kartkę pokrytą woskowymi plamami dzieci mogą oglądać pod światło i wypowiadać się na temat własnych spostrzeżeń. UWAGA!!!- wszystkie czynności z wykorzystaniem żelazka wykonuje nauczyciel !!!</p>	
<p style="text-align: center;">Grafika z kartonu</p> <p>Na kartkę z bloku technicznego naklejamy z grubego kartonu dowolne elementy, malujemy go farbą plakataową lub tuszem i szybko odbijamy na kartce z bloku rysunkowego (może być białą, może być kolorowa)</p>	<p style="text-align: center;">Collage</p> <p>Collage jest techniką polegającą na komponowaniu obrazów z różnych materiałów i tworzyw naklejanych na płótnie lub papierze. Niektóre fragmenty kolażu można dorysować lub domalować farbami. Collage ze strużek kredek – Wykorzystamy cienkie, skrawane wióry, które powstają podczas ostrzenia drewnianych oprawek ołówków lub kredek. Z drewnianych wiórek tworzymy kompozycje na powierzchni kartki. Przyklejamy je stosując klej roślinny. Pracę można urozmaicić, dorysowując do kompozycji kredkami świecowymi lub pastelami dodatkowe elementy.</p>
<p style="text-align: center;">Rzeźby z ciastoliny</p> <p>W misce mieszamy ze sobą wodę, sól, olej i tyle farby bądź barwnika, by uzyskać pożądany kolor ciasta. Można również pozostawić je białe. Stopniowo dodajemy do mieszaniny mączki kukurydzianej i mąki, aż ciasto osiągnie konsystencję ciasta chlebowego. Wykładamy je na stolnicę lub deskę do krojenia i wyrabiamy. Ciastoliny używamy do tworzenia modeli, rzeźb o dowolnej tematyce łącząc ją z innymi materiałami plastycznymi lub przyrodniczymi.</p>	<p style="text-align: center;">Zabawa na domalowywanie</p> <p>Równie ciekawą techniką jest zabawa w domalowywanie. Technika ta polega na „współpracy” z fotografem. Połowa obrazka jest zrobiona z pociętych fotografii pochodzących z czasopism, drugą domalowuje dziecko. Technika ta uczy wycucia proporcjonalności. Zmusza do mieszania kolorów i dopasowywania odcieni do tych na zdjęciu.</p>

Umożliwienie dzieciom tworzenia sztuki użytkowej na miarę ich możliwości	
Dzieci młodsze	Dzieci starsze
<p style="text-align: center;">„Wyszywanka” na papierze</p> <p>Na kartce z bloku technicznego rysujemy prosty wzór, np. jabłko. Kolorowym, grubym kordonkiem lub włóczką obklejamy kontury (można także wypełnić całą powierzchnię). Obklejony wzór wypełniamy kredkami lub farbami na zasadzie kolorowanki. Obraz można oprawić w ramki kartonowe ozdobione dowolnymi wzorami naklejonymi z włóczki.</p>	<p style="text-align: center;">Masa papierowa</p> <p>Masę papierową wykonujemy mieszając miękki papier (mogą to być papierowe ręczniki) z mąką pszenna i wodą. Nakładamy ją następnie na karton, balon, słoik a po wyschnięciu malujemy farbami. (Można wykonać wspaniałe maski oblepiając nadmuchany balon masą, a następnie po zaschnięciu należy zdjąć „skorupę”, pomalować ją i ozdobić np. kawałkami włóczek, brokatem, cekinami; z masy można kształtować również konstrukcje architektoniczne na słoikach lub butelkach.)</p>
<p style="text-align: center;">Stemple z kamieni</p> <p>Dzieci otrzymują duże arkusze papieru i farby. Przed nimi leżą różne kamyczki. Zadaniem dzieci jest stworzenie na swojej kartce „kamienistej plaży”- kamyczki moczą w wybranych farbach i robią z nich kolorowe stempelki. Powstają ciekawe, niepowtarzalne prace.</p>	<p style="text-align: center;">Witraże papierowe</p> <p>Polegają na wycięciu pewnych elementów rysunku i podklejeniu tych miejsc kolorową gładką bibułą. Jest to technika trudna. Wymaga dokładności i cierpliwości. Z pomocą nauczycielki na pewno się uda</p>

	<p style="text-align: center;">Malowanie kamieni</p> <p>Do wykonania tej techniki potrzebne są, umyte uprzednio, kamienie. Mogą być niemal dowolnej wielkości, jednak takie, by łatwo było je dziecku trzymać w rączkach. Najistotniejszą cechą, która decyduje o powodzeniu tej metody, jest właściwa zwilżalność ich powierzchni. Kamienie o powierzchni zbyt gładkiej, nie dają się malować, farba łatwo się ściera i odpada. Zadaniem dzieci jest wymalowanie kamieni wg własnego pomysłu lub na temat podany przez nauczyciela (mogą to być różne owady, przedmioty, kwiatki itp.). Gotowe „klejnoty” powlekamy zwykle lakierem bezbarwnym.</p>
--	---

Zadanie nauczyciela/rodzica polega na inspirowaniu dziecka, pobudzaniu go do wypowiedzi w różnych technikach plastycznych, podsuwania mu do wykorzystania materiałów nietypowych, np.: ryżu, makaronu, kolorowego piasku, kamieni, materiałów z odzysku, itd. Na uświadamianiu dziecku, że praca plastyczna nie musi być formą płaską, ale może być przestrzenna, zachęca go do konstruowania, aktywizuje do zabawy plastyką. Rozwija jego ciekawość, wyobraźnię, fantazję. Tworzy sytuacje sprzyjające twórczej i aktywnej działalności plastycznej.

Zabawy z plastyką mają za zadanie spowodować u dziecka radość, umiejętność wykorzystania różnorodnych materiałów i technik plastycznych, chęć do współdziałania w zespole, dostrzegania różnorodności barw w otoczeniu. Uczy rozpoznawania i nazywania kolorów, posługiwania się różnymi rodzajami linii, dostrzegania różnic w fakturze powierzchni, pracy z różnymi narzędziami. Zachęca do komponowania w różnych formatach, wyrażania swoich uczuć i emocji, rozmowy na temat, tego co widzi oraz do zainteresowania się sztuką i jej wytworami.

BIBLIOGRAFIA

1. A.Misiurska „Kalendarz plastyczny w przedszkolu” WSIP, Warszawa 1993r.
2. R.Gloton, C.Cletro „Twórcza aktywność dziecka” WSIP, Warszawa 1985r.
3. K.Michejdz-Kowalska „O dziecięcej wyobraźni plastycznej” WSIP, Warszawa 1987r.
4. A.Kolbarczyk „Zabawy ze sztuką” Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005r.
5. A.Natorff, K.Wasiluk „Wychowanie plastyczne w przedszkolu” WSIP, Warszawa 1990r.
6. Z.Czerwosz „Dzieci lubią rysować” Nasza Księgarnia, Warszawa 1986r.
7. M.i A.Foltys „Sztuka plastyczna w wychowaniu przedszkolnym” PZWS, Warszawa 1967r.
8. M. Jąder „Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię”, wyd. Impuls, Kraków 2007r.